

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-4-145
Karar Sayısı : **03-73/876 (d)-377**
Karar Tarihi : 13.11.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Kublay ATASAYAR,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Hatice AKKAYA

C- ŞİKAYET EDEN : - Emir ÇETİNKAYA
Eski İzmir Cd. No:61/14 Bozkaya/İzmir
- Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Blv. No:63 İzmir

D- ŞİKAYET EDİLEN : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Atatürk Bulvarı No:131 Kat:9 Bakanlıklar Ankara

E- DOSYA KONUSU: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin üyelerinin çeşitli hizmetlerde uygulayacağı ücretler ile ilgili alt sınırı belirlemek yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

F- İDDİALARIN ÖZETİ: Emir Çetinkaya'ya ait elektronik posta mesajında, ülkemizde aralarında mimar ve mühendis odalarının da bulunduğu birçok oda ve meslek örgütünün çeşitli hizmetlerde uygulanacak ücretler ile ilgili alt sınır belirlediği, bu uygulamanın rekabete aykırı olduğu ifade edilmektedir

Öte yandan, Ege Bölgesi Sanayi Odası Genel Sekreteri M... K... imzalı başvuruda ise, işyerlerinde elektrik mühendisi gibi eleman çalıştırılması mecburiyetinin bulunduğu; bu personelin ücret tarifelerinin bağlı oldukları meslek kuruluşu tarafından her yıl tespit edildiği ve bu uygulamanın rekabeti bozucu etkisi olduğu iddia edilerek uygulamanın düzeltilmesi talep edilmektedir.

G- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına sırasıyla 30.7.2003 ve 1.8.2003 tarih, 3650 ve 3707 sayılar ile giren başvurular üzerine düzenlenen 24.10.2003 tarih, 2003-4-145/BN-03-MH sayılı Bilgi Notu 27.10.2003 tarih, REK.0.08.00.00/181

03-73/876 (d)-377

sayılı Başkanlık önergesi ile 03-73 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu'nda;

- Serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde asgari ücretlerinin tespitinin durdurulmasına ilişkin Rekabet Kurulu Kararı resmi gazetede yayınlandığı için Emir ÇETİNKAYA'nın şikayeti konusunda 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

- İşyerlerinde istihdam edilen mühendislerin ücretlerinin ilgili odalarca belirlendiği şeklindeki iddiayı doğrulayacak herhangi bir bilgiye rastlanılmadığı ve şikayetçi tarafından da herhangi bir belge sunulmadığı, dolayısıyla Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın şikayeti hakkında, 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

görüşlerine yer verilmektedir.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerine İlişkin Asgari Ücret Tarifelerinin Belirlenmesi

Yapılan bir şikayet çerçevesinde, mimarlık ve mühendislik hizmetlerine ilişkin olarak, TMMOB tarafından bağlı meslek odalarının asgari ücret tarifelerinin ve TMMOB üyesi olan Şehir Plancıları Odası'nca şehir plancılarının asgari ücret tarifelerinin belirlenmesi suretiyle adı geçen Birlik ve Odanın 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasıyla başlatılan soruşturma sonucunda, Rekabet Kurulu tarafından, 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı ile; TMMOB'un "TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tesbit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik", "TMMOB Mimarlık-Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği", "TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği" ve "TMMOB Disiplin Yönetmeliği" gibi yönetmelikler aracılığı ile doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, genel kurullarında alınan kararlara dayalı olarak serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin asgari ücretlerini tespit esaslarını belirlemesi, bağlı odaların asgari ücretleri tespit ve denetleme sistemini getirmesi ve uygulamada asgari ücretlere riayet edilmesini sağlamaya yönelik eylemlerde bulunması ve bu teşebbüs birliği kararlarını 4054 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden ve Rekabet Kurulunun teşkilatını oluşturduğunu 1997/6 sayılı Tebliğ ile bildirmesinden sonra da ortadan kaldırmayarak devam ettirmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine karar verilmiştir. Gerekçeli karar, 26.5.2003 tarih ve 25119 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

TMMOB'un Kurum kayıtlarına intikal eden 5.6.2003 tarih ve 2575 sayılı geri bildiriminde, "TMMOB'un 17.5.2003 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında asgari ücrete ilişkin ilgili yönetmeliklerle düzenlenen tüm uygulamaların, Danıştay

nezdinde açılacak davada yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilinceye kadar askıya alınmasına karar verildiği” belirtilmiştir.

Söz konusu şikayetin karara bağlanmış olması dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak başka bir işlem bulunmadığı kanaatine varılmıştır. Bununla birlikte benzeri şikayetler devam ettiği için gerekli takip yapılmaktadır.

I.2. İşyerlerinde İstihdam Edilen Mühendislerin Ücretlerinin Belirlenmesi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Genel Sekreteri M... K... imzalı başvuruda, iş yerlerinde istihdam edilen mühendislerin ücretlerinin ilgili odalarca belirlendiği ifade edilmiştir. Şikayet üzerine, görevli raportörlerce Ege Bölgesi Sanayi Odası Genel Sekreter Yardımcısı G... K... ile yapılan görüşmeden, söz konusu şikayetin Ege Bölgesi Sanayi Odasının üyeleri tarafından sözlü olarak dile getirildiği, konunun daha sonra Oda tarafından Rekabet Kurumuna aktarıldığı, konuya ilişkin ek bilgi ve belge olmadığı öğrenilmiştir.

22.5.2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İş Güvenliği İle Görevli Mühendis veya Teknik Elemanlar" başlıklı 82. maddesinde "Bu Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler. İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır. Öte yandan, TMMOB ve oda mevzuatlarında ise, işyerlerinde istihdam edilen mühendislerle ilişkin ücret tarifelerini düzenleyen hüküm bulunmamaktadır.

Dosya mevcudu bilgilere göre, görevli raportörlerce yapılan incelemede, iş yerlerinde istihdam edilen mühendislerin ücretlerinin ilgili odalarca belirlendiğine ilişkin herhangi bir bulgu tespit edilememiştir.

J- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Emir ÇETİNKAYA'nın şikayetine de konu olan serbest mühendislik ve mimarlık hizmetleri asgari ücretlerinin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından belirlenmesi uygulamasının durdurulmasına ilişkin, 26.5.2003 tarih, 25119 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.1.2002 tarih, 02-04/40-21 sayılı Rekabet Kurulu kararı çerçevesinde, şikayet konusunun Rekabet Kurulunca incelenerek karara

03-73/876 (d)-377

bağlanmış olduğu gözönüne alınarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında başkaca yapılacak bir işlem bulunmadığına; bununla beraber benzeri şikayetlerin devam etmesi dolayısıyla, ilgili Rekabet Kurulu kararının gereğinin yapılmasının sağlanması yönünde gerekli takibin yapılmakta olduğu konusunda şikayetçinin bilgilendirilmesine;

2. İşyerlerinde istihdam edilen mühendislerin ücretlerinin ilgili odalarca belirlendiği şeklindeki iddiayı doğrulayacak herhangi bir bilgiye rastlanılmaması ve şikayetçi tarafından da belge sunulmaması dolayısıyla, Ege Bölgesi Sanayi Odasının şikayeti hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine;

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.